ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ОТЕЦ ПАИСИЙ” – СИЛИСТРА
ул. „Д-р Петър Вичев” № 1; тел: 086/820 553; e-mail: info-1900511@edu.mon.bg

Утвърждавам:
Галя Илиева
Директор на ОУ „Отец Паисий“ – Силистра

ПРАВИЛНИК
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2026-2027 ГОДИНА

Настоящият правилник е приет на Общо събрание от 08.09.2026 г., утвърден от директора със Заповед № РД 10 – 1269/14.09.2026 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. С този правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

Чл.2. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогически персонал в училището.

Чл.3. Настоящия Правилник включва:

1. Задълженията на педагогическия и непедагогически персонал по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение, труд.

2. Задълженията за провеждане на инструктаж по безопасност на труда от учители и зав. учебни работилници.

3. Задълженията за водене и съхранение на книгите за инструктаж при обучението по труд и техника, физическа култура, селско-стопански труд, химия, биология, физика.

4. Задълженията на учители и другия персонал при организирано придвижване на ученици /походи, излети, екскурзии, летуване и др./

5. Задълженията на длъжностните лица за материално-техническото осигуряване на дейностите по безопасност на възпитанието, обучението и труда;

6. Задължението на длъжностното лице, определено със заповед на директора на просветното звено, осъществяващо координация и контрол по осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд;

7. Задължения на длъжностните лица при организиране на извънучилищни дейности по осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд за опазване живота и здравето на участниците в тях;

8. Задължения на длъжностните лица за разработване на инструкции за безопасна работа и поставянето им по работните места и машините и за означаване и маркиране на опасните зони по работните места, проходи, площадки и др.;

9. Задължения на директора на просветното звено при сключване на договори с други организации за самостоятелно или съвместно изпълнение на ремонтни, строително-монтажни, товаро-разтоварни и транспортни дейности за включване на мерки по осигуряване на безопасни условия на обучение и труд.

II. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл.4. При провеждане на учебна, възпитателна, извънучилищна и трудова дейност в училище и извън него, да се спазват установените в РБългария единни правила, норми и изисквания по отношение на:

1.Ползване на машини, съоръжения, апарати, уреди, инструменти, материали и вещества;

2. Осветителни, отоплителни, водопроводни и канализационни инсталации;

3. Вибрации, шум, чистота на въздуха, осветеност, сервизни помещения;

4. Работно / специално/ облекло;

5. Съоръжения и медикаменти за долекарска помощ;

6. Организирано придвижване на ученици, учители и персонал като пешеходци или пътници в транспортни средства.

III. ОРГАНИЗАЦИЯ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Чл.5. Във връзка с опазване живота и здравето на учениците и работещите в училище е необходимо:

1.Комисия в състав:
Кремена Гарибинска – касиер – домакин
Николай Николов – учител по ФВС
Николай Николов – огняр/поддръжка

Никола Гинов – старши учител по ФВС, начален етап

Христина Димитрова – старши учител по природни науки

Атанаска Гинова – старши учител учител информационни технологии

Никола Тодоров – учител по ИТ и физика и астрономия

Да провери състоянието на всички машини, уреди, съоръжения и физкултурни пособия по отношение на тяхната безопасност. За констатирани нередности комисията да направи протокол. За негодни машини, уреди, съоръжения и физкултурни пособия, които не подлежат на ремонт да се изготви протокол за бракуване.

2. Комисията да предложи по законния ред бракуването на негодните машини, уреди, съоръжения и физкултурни пособия.

3. Всеки учител при първото занятие инструктира учениците във връзка с изискванията за безопасност, след което се попълва книгата по охрана на труда.

3.1. Установяват се следните видове инструктаж:

3.1.1. Начален

3.1.2. На работното място

3.1.3. Периодичен

3.1.4.Извънреден

4. Началният инструктаж се провежда индивидуално с ученици и друг персонал и се запознават със следното:

4.1. С основните правила по безопасността и хигиената на труда и противопожарната охрана.

4.2. Със съществуващите опасности в района на училището, като опасни машини, места за пресичане на улиците, падащи предмети от близки обекти, жилищни блокове, шахти, спортни конструкции на двора, физкултурния салон и други.

4.3. С правилата за личната и обществена хигиена, режим на труд, отдих и хранене, необходимост от висока санитарно-производствена хигиена и т.н.

4.4. С общите правила за даване на първа помощ при злополука.

4.5. Началният инструктаж се провежда в началото на учебната година и се документира в книгата за инструктаж, която се намира при завеждащ, административна служба

5. Периодичният инструктаж се провежда веднъж в годината в кабинети, работилници, класни стаи, физкултурни салони и след завръщане от платен отпуск по време на лятната ваканция.

Особено внимание да се обърне на учениците какво им е позволено и какво е абсолютно забранено при работа.

5.1. Всеки учител да изготви по предмета си Правила за безопасни условия на труд, които са неделима част от книгата за инструктажа.

5.2. В кабинетите по изобразително изкуство/технологии и предприемачество, компютърните кабинети, кабинета по природни науки и физкултурните салони на видно място да се поставят изисквания за спазване на правилата за безопасни условия на труд.

5.3. Абсолютно е забранено пребиваване на ученици в кабинети и физкултурни салони без учител.

6. Извънредният инструктаж да се провежда задължително, в следните случаи:

а/ след всяка смъртна, тежка или аварийна злополука, пожар, авария или природно бедствие;

б/ при констатирани груби нарушения на трудовата дисциплина във връзка с нормите и изискванията на безопасността на труда и противопожарната охрана;

в/ по нареждане на контролен орган;

г/ по преценка на прекия ръководител при организиране на ремонтни или други дейности с участие на работници и специалисти с различни професии, квалификация и опит, както и при работи, изискващи специфични мерки за безопасност и противопожарна охрана, преди започване изпълнението на задачите;

д/ с работници и служители, отсъствали от работа повече от 45 /четиридесет и пет/ работни дни, независимо от причините, след завръщането им на работа и преди да започнат да изпълняват преките си задължения;

е/ при въвеждане в експлоатация на нови машини, уреди, съоръжения, при промяна на работното място.

6.1.Тематиката на извънредния инструктаж се определя в зависимост от причините, които са наложили неговото провеждане.

6.2.Инструктажът да се провежда от Николай Николов и се документира в книга Приложение 1, НАРЕДБА № РД-07-2 от 16 декември 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд /ДВ., бр. 102 / 22.12.2009 г./.

IV. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И РЕД

Чл.6. Учителите и непедагогическият персонал са длъжни:

1. Да идват трезви на работа и по време на работа да не употребяват алкохол;
2 Да спазват работното време, графика за дежурствата и да не отсъстват безпричинно от работа;
3 Да изпълняват добросъвестно задълженията си и да пазят повереното им държавно /общинско/ имущество;
4 Да спазват правилника за движение на пешеходците по улиците и пътищата;
5 Да спазват санитарно-хигиенните изисквания в училище;
6 Да спазват противопожарните изисквания предвидени в правилниците и наредбите.
7 Да изискват поддържането на местата за учебни занятия /класни стаи, кабинети, лаборатории , учебни работилници, физ. салони, физ. площадки и др./ да отговарят на изискванията за безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана.
8 По време на провеждане на учебни занятия да се наблюдават действията на учениците с оглед недопускане на самоувреждане / ножици, игли, пергели, остри предмети и др./ взаимни наранявания, сбивания и др.
9 При извеждане на ученици извън училище /походи, излети, екскурзии и др. /да се съблюдават правилата за организирано придвижване.
10 Да не се допуска увеличаване продължителността на учебните часове и съкращаването на междучасията, тъй като това води до преумора и намаляване вниманието и увеличаване на опасността от злополуки.

V. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И РЕД

Чл.7. Общи задължения на учениците:

1. При отиване и връщане от училище да спазват правилника за уличното движение, да се пазят от подхлъзвания и падания;
2. Стриктно да спазват правилника за вътрешния ред на училището;
3. Да изпълняват добросъвестно задълженията си и да пазят училищното имущество;
4. Стриктно да изпълняват дадените им указания при работа в учебни работилници, кабинети, лаборатории и др.
5. На учениците е забранено:

А/ да пушат в района на училището и класните стаи;

Б/ да се надвесват над прозорците;

В/ да се пързалят по стълбищните парапети

Г/ да правят опити, да вдигат или преместват металните решетки над шахтите

Д/ да се катерят по металните решетки на прозорците, оградите, дърветата, гръмоотводната инсталация, спортните съоръжения в двора на училището и др.

Е/ да пипат електрическите табла**,** контакти, проводници и други съоръжения свързани с електрическата мрежа. При констатиране на нередност веднага да сигнализират на дежурния учител.

Чл.8. Задължения на учениците по време на обучение по Технологии и предприемачество:

1. Да изслушват внимателно инструктажа и всички други форми на обучение по БХТ и ПО, които се провеждат от учителите по Технологии и предприемачество.
2. Да се разписват в книгите за инструктажа в училището, с което удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност на труда и се задължават най-стриктно да ги спазват.
3. Строго да спазват разпоредбите по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и пожарните изисквания, както и правилата за вътрешния ред и поведение в учебното звено, като изпълняват дадените им указания в това направление. Да поддържат образцов ред, чистота и висока култура на работното си място.
4. Да познават устройството и действието на машините, съоръженията, инсталациите, приборите, механизмите и т.н., с които ще работят и да спазват всички специфични изисквания от инструкциите за безопасна работа с тях.
5. Преди започване на работа или дейност, да огледат внимателно работното си място и при забелязване на най-малки неизправности или несъответствия, веднага да уведомяват преподавателя .
6. През време на своята дейност да изпълняват с голямо внимание и само определената работа. Всяко разсейване, отклоняване на погледа, разговори и др., могат да доведат до злополуки и нещастни случаи. Това особено важи за дейности, при изпълнението на които са ангажирани по двама и повече ученика. В такива случаи ученикът, който трябва да включва машината, апаратурата или съоръжението, се задължава да даде сигнал.
7. Преди да напуснат работните си места, да предадат инструментите си почистени и в пълна изправност.
8. При злополука веднага да съобщават на учителя си, за да се вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия.

9.На учениците строго е забранено:

А/ самоволно да извършват работа, която не им е възлагана, да напускат или сменят работното си място, да вземат работни или измерителни уреди и инструменти от другарите си, да се пресягат през работните машини, да разговарят когато същевременно и работят;

Б/ да извършват поправки на електрически уреди, инструменти, ел. инсталации, работни машини, съоръжения, приспособления, мебели, обзавеждане и други;

В/ облягане и сядането върху предпазни капаци на машините, огражденията за обезопасяване, на подредените за обработка или обработени детайли и др.

Г/ да разхвърлят безразборно обработените детайли около мястото на работа.

Чл.9. Задължения на учениците по време на провеждане на практическо занятие в кабинет.

1. Да изслушват внимателно инструктажа от учителя /ръководителя/ за правилното и безопасно провеждане на практическото занятие /опитите/ и поведението, което трябва да се спазва;
2. Дежурният или отговорника на групата да се разписва в книгата за инструктаж по здравословни и безопасни условия на труд, с което удостоверява, че групата е запозната с правилата и изискванията за безопасност при провеждане на практическото занятие и че се задължават най-стриктно да ги спазват;
3. През време на занятието да изпълняват и спазват с голямо внимание изискванията за безопасност и най-вече при действия, в които са ангажирани две и повече лица;
4. Преди да напуснат кабинета, да предадат на преподавателя всички ползвани материали и уреди и да почистят работните места;
5. При злополука, заедно с ръководителя, веднага да вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия;
6. На учениците /учащите/ строго е забранено:

а/ самоволно да извършват дейност, която не е свързана с провежданото учебно занятие;

б/ да извършват поправки на електрически уреди, инструменти, инсталации, съоръжения, приспособления и други;

в/ да разхвърлят безразборно предмети около мястото на работа.

VI. ПРАВИЛА И ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ, ЛАБОРАТОРИИ, С МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ, ИНСТРУМЕНТИ

Чл.10. Учебните работилници, кабинети, лаборатории, салони за физкултура и други трябва:

1. да бъдат в помещения с благоприятни условия за работа, което ще осигурява минимално напрежение на нервната система и сърдечно-съдовата дейност на ученика, ще се намалява умората, а оттам и опасността за злополуки;
2. да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление / естествено и изкуствено/, вредни вещества, шум, прах, лъчения и т.н.
3. да бъдат напълно механично, електро и пожарообезопасени;
4. да бъдат снабдени с инструкции за безопасна работа и със задълженията на учениците по време на учебната работа.

Чл.11. Кабинет и лаборатория по химия

1. Да се спазват изискванията на правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в училището и др. нормативни актове.
2. За обучение в кабинета по химия се допускат ученици, които са преминали начален инструктаж на работното място по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд по утвърдените програми;
3. Преди започване на занятието в кабинета учителят да инструктира учениците, а те от своя страна да изслушат внимателно инструктажа по безопасните начини за провеждане на предстоящите опити, като обърне вниманието им върху опасните моменти;
4. Не се допуска по време на учебното занятие учениците да работят самостоятелно, без наблюдения на учителя;
5. Оставане на ученици през време на почивка в кабинета без присъствие на учител не се допуска;
6. По време на учебно занятие с опити, учениците да ползват подходящо облекло и ЛПС;
7. Кабинета да бъде обзаведен с подходящо осветление. Да има приспособление за промиване на очите в случай на увреждане и аптечка за оказване на първа долекарска помощ;
8. При възникване в учениците на някакви неясноти след започване работа по опита, то незабавно да поискат съвет от учителя.

Всяко повтаряне на опита или извършване на други, да става само след съгласието на учителя;

9. Към учениците да се проявява взискателност за точна и вярна работа с химическите препарати и вещества и безпогрешно да познават несъвместими един с друг химикали;
10. На учениците се забранява:
- да опитват на вкус веществата;
- да използват неизмити съдове;
- да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце;
- да насочват отворите на епруветките към хора или към собствените си лица;
- да изнасят извън кабинетите химически вещества;
- да внасят храна и да се хранят в химическата лаборатория / кабинета/;

11. манипулации, свързани с отделяне на токсични вещества, да се извършват в смукателните шкафове /камини/.
12. Подът и плотовете на местата, където се провеждат опитите, могат да се покриват с линолеум;
13. На всяка работна маса да има една киселинноустойчива мивка, снабдена със студена и топла вода;
14. Изпаряването на водна баня и изгарянето в кеддалова колба с минерални киселини се извършва задължително в камина при включена вентилационна уредба;
15. При филтруване и промиване трябва да се избягва разливането на течности по работните маси и ръцете. Когато промиването се извършва с горящи течности, на промивните съдови се поставят подложки от азбест.

16. Дестилацията на вода се извършва с дестилатор, при който включването на електрическия ток е блокирано с водозахранването. При прекратяване на дестилацията най-напред се включва ел.ток, а след това се спира водата.

17. При работа с центрофуга се затяга здраво външният капак. Отварянето му се извършва само след цялостното спиране на въртящата се система.

18. Когато се употребяват маслени бани, внимава се да не се превиши пламната точка на маслото;

19. При настаняването с какъвто и да е вид нагревател под него се поставя подложка от азбест;

20. При дестилация на разтвори да не се допуска пълното отделяне на течността, за да се избегне счупване на апаратурата и евентуално изгаряне;

21. Отровни и разяждащи разтвори се пипетират само с автоматични пипети или с пипети, които имат специални уширения;

22. При пренасяне на съд с горяща течност, трябва да се държи с две ръце. Дъното на съда се държи с една ръка под която е поставена кърпа;

23. Забранено е пренасянето и преливането на разяждащи и отровни химически вещества от дамаджани и други обемисти съдове от учениците;

24. Разливането на киселини и други разяждащи течности от един в друг съд се извършва от служебния персонал с помощта на специални стативи ил сифони. Лицата, които извършват разливането, трябва да бъдат защитени със специално работно облекло, гумирани престилки, ръкавици и обувки киселинно устойчиви. Очите трябва да бъдат защитени с очила;

25. Под наблюдение на преподавателя учениците могат да разреждат сярна киселина, като я наливат на тънка струя по стените на съда с хладка вода при едновременно разбъркване;

26. Забранено е наливането на вода в съд с концентрирана сярна киселина;

27. Концентрираните киселини /особено сярна киселина/ се неутрализират с разредени разтвори на основи, които преди това да се разредят с дестилирана вода. По същия начин се постъпва и при неутрализиране на основи;

28. Вземането на алкални метали, както тяхните окиси и хидроокиси трябва да се извършва с пипети по възмажност с платинови краища или с порцеланови /пластмасови/ лъжички.

29. Шишета с бром, водороден прексит, флуороводородна киселина и други разяждащи течности трябва да се отварят по такъв начин, че гърлото им да бъде насочено в посока където няма други лица и не срещу манипуланта.

30. Всички отровни вещества се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключват. На съдовете се поставят етикети с надпис “отрова”. Такива вещества са цианови соли, живачен хлорид, арсенови соли, разтворими соли, серовъглерод, бял и жълт фосфор и др.

31. Отровните вещества във вид на кресталчета или разтвори се държат в специален шкаф в лабораторията в количество за работа само за един ден. На шкафа се поставя надпис “отровни вещества”.

32. По време на работа с отровни вещества е забранено храненето в лабораторията. Всички остатъци от разтвори на отровни вещества се изхвърлят или унищожават по указание на учителя ръководещ упражненията. След работа с отровни вещества ръцете трябва да се измиват старателно. Забранено е съхранение на напитки и хранителни продукти в съдове, които се употребяват в химическата лаборатория;

33. Бутилките с втечнени газове и газове под налягане трябва да се пазят от удари, механични повреди и нагряване. За по-добра устойчивост бутилките се

поместват на специални поставки. Те трябва да са снабдени с редуцир-вентили, чиято употреба е задължителна. Вентилите се пазят от замърсяване, особено от масла и мазнини;

34. Забранено е уплътнението на гайките и свръзките на бутилките съдържащи кислород с материал от органични вещества;

35. Запушалките на реактивните стъкла трябва да се отварят внимателно, като отворите на стъклата се насочват към тавана;

36. В загрети течности над 100 ° С не трябва да се поставят парченца пенза, активен въглен и др., тъй като това може да предизвика буйно кипене, което често пъти е съпроводено с нежелателни последици;

37. Реактивните стъкла не трябва да се запълват повече от 2/3 от обема им. Това е от съществено значение за лесно изпаряващите се вещества и за тези, при които се отделят газове;

38. Химическите вещества трябва да се съхраняват в подходящи добре затворени банки със запушалки с шлифтове, снабдени с четливо написани етикети, върху които е отразено названието, степента на чистота на концентрацията;

39. Всеки реактив да се поставя на точно определено място в съответствие със съвместимостта му с другите химически вещества;

40. Абсолютно е забранено оставянето на химически вещества без етикет;

41. Предвид силно отворното въздействие на живака върху човешкия организъм, използването му за лабораторни опити да се допуска само при възможност да се замести с друго вещество и непременно над вана, за да може да се събере при евентуално разливане.

42. Забранено е смесването на бертолетова сол с органически вещества;

43. Забранено е откриването на пропуски по газопроводната мрежа с пламък. Това трябва да се извършва със сапунен разтвор.

44. При нагряване на химикали с епруветки е необходимо, отворът им да не бъде насочен към работещия или към работещите в съседство. За да се нагрява равномерно целия обем на течността, да се извърши внимателно движение и въртене на епруветката над пламъка;

45. Забранява се оставянето на каминте, в които се работи с лесно запалими и отровни вещества, без наблюдение;

46. Забранява се оставянето в открит съд на лесно изпаряващи се течности;

47. Забранява се директно изхвърляне в канализационната система на отработени разтвори, съдържащи отровни, запалителни или разяждащи вещества. Такива да се събират в съдове и след съответна обработка/неутрализация/ да се изливат в каналите.

48. Забранява се да се изхвърлят в съда за отпадъци каквито и да са отпадни материали, напоени с бензин, газ или други леснозапалими вещества.

49. Горящи вещества, които не са разтворими във вода /бензин, етер,терпентин и др./, не трябва да се гасят във вода. Разтворимите във вода – спирт и др. могат да се гасят с вода

50. Всички ученици трябва да бъдат запознати с начините за работа с пожарогасителните средства;

51. На учениците е забранено да извършват поправки на електрическите уреди, ел. инсталации, съоръжения и други в кабинета;

52. Кабинета и лабораторията да бъдат осигурени с достатъчно добра за безопасна работа дневна и изкуствена осветеност;

53. Учителят е длъжен строго да спазва нормативните изисквания за допустимите по видове и количества опасни за живота и здравето вещества, както тяхното съхраняване и начин за безопасно ползване;

54. При работа с опасни вещества учителят да има предварително подписан от директора на просветното звено документи за точно необходимите количества и вид материали и след работа да се съставя акт за изразходването им;

55. Доставянето в химическата лаборатория на необходимите количества химически вещества и реактиви, да става чрез определен за тази цел персонал;

56. Химическата лаборатория /кабинет/ да има необходимите пожарогасителни средства;

Чл. 12. Провеждане на физически занимания – физкултурен салон и площадка за физкултура

а/ Физкултурен салон

1. Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени;
2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване;
3. Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части / винтове, обтегачи, възли, точки и др./
4. Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намаляват удара при отскоци от уреди или от евентуални падания;

5. Да се осигуряват средства за увеличаване на триенето между контактните части на тялото и уреда /например магнезий за ръце при игра на високи уреди, за краката при играта на греда и др./ при необходимост.

6. Да се поддържа ред и последователност при изпълнението на упражнения и др. и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха и др.

7. Ръководителят на упражнението трябва да оказва помощ при изпълнението на трудни елементи от упражненията и да осигури пазене в случай на несполучливи опити /напр. при прескоци, отскоци и др./.

8. Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не се изисква изпълнение на трудните елементи;

9. На момичета, ненавършили 15-год. възраст, не могат да се възлагат физически упражнение, които могат да увредят или да причинят деформация на органи в областта на малкия таз;

б/ Спортни полщадки

10. Спортните площадки трябва да бъде постлана с масивна настилка /асфалт и др./ или сгурия, която да се полива ежедневно. Тя трябва да бъде с намалена твърдост, за да не се допускат наранявания на краката при бягане или на тялото при падания;

11. Баскетболната табла, хандбалните врати, волейболните колони и др. трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани сигурно;

12. Траповете за скачане, ако има такива трябва да бъдат дълбоко разкопани;

13. При хвърляния на уреди строго да се съблюдават да няма хора на мястото около попаденията или в периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатият уред;

14. Местата за занимания по физическо възпитание трябва да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температурата, настилката, разположението на уредите и др.;

в/ Задължения на учителя по физическо възпитание и спорт за осигуряване безопасност на учениците.

1. Да изисква, устройства и обзавежда салона и спортните площадки със здрави, изправни и сигурно поставени /закрепени/ уреди, гимнастически постелки, подвижни съоръжение за отскоци, масивна настилка на площадката / асфалт или струя/ и др.

2. Да полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние. Особено внимание да обръща на скрепителните елементи /винтове, болтове, скоби, обтегачи, възли и др./

3. Ежедневно, преди започване на занятията по физкултура, да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват;

4. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност за злополука, или да се играе без гимнастически постелки. За увеличаване на триенето между ръцете или краката при игра на уреда, да осигурява необходимото средство /магнезий/ при необходимост;

5. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха;

6. Да оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити /прескоци, отскоци, игра на лост, халки, греда и т.н./

7. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква изпълнение на трудни елементи;

8. При хвърляне на уреди да съблюдава да няма хора на мястото около попаденията;

9. Да осигурява, местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположение на уредите и др.

10. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да съобщава на директора на просветното звено.

Чл.13. Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в мрежата**,** съгл. Изискванията на „Наредба № 9 за здравно-хигиенните изисквания при използването на

персонални компютри в обучението и извънучебните дейности на учениците” на Министерство на здравеопазването.

1. Училищната мрежа и интернет се използват само за образователни цели.

2. Забранено е използването на мрежата за извършване на стопанска или незаконна дейност.

3. Учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители като име, парола, адрес, домашен телефон, месторабота и служебен телефон на родителите без предварително разрешение от тях.

4. Не се разрешава изращане или публикуване на снимки на ученици или на техни близки, без предварително съгласие на родителите.

5. Учениците не трябва да приемат срещи с лица, с които са се запознали в интернет, освен след съгласието на родителите.

6. Учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно или на материалил с вредно или незаконно съдържание като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.

7. Учениците не трябва да изпращат или да отговарят на съобщения, които са обидни, заплашващи или неприлични.

8. Учениците не трябва да отварят приложения на електронна поща, получена от непознат подател.

9. Забранено е изпращането на анонимни или верижни съобщения.

10. Забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната комютърна мрежа или атакува други системи.

11. Забранява се използването на чуждо потребителско име, парола и електронна поща.

12. Учениците не трябва да представят неверни данни за себе си.

13. Забранено е използването на нелицензиран софтуер, на авторски материали без разрешение, както и всяка друга дейност, която нарушава авторски права.

14. При работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на училището.

15. При работа в компютърната зала учениците трябва да внимават за опасности свързани с неизправности в ел. инсталацията / оголени кабели, повредени контакти, ел. ключове, щепсели и др. / и при откриването на такива да предупреждават незабавно преподавателя, без да правят опити да ги поправят.

16. При движение в залата учениците да не се допират до захранващите кабели на компютрите и друга техника, както и до кабелите на компютърната мрежа.

17. Компютрите и останалата техника в залата се включват само след разрешение на преподавател.

18. При влизане в залата учениците са длъжни да изчакват напускането й от тези, за които занятията са приключили.

19. Поради наличието в залата на ел. инсталация по работните маси, се забранява внасянето на напитки и течности.

VII. ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ОРГАНИЗИРАНО ПРИДВИЖВАНЕ НА УЧЕНИЦИ /ПОХОДИ, ИЗЛЕТИ, ЕКСКУРЗИИ И ДР./

Чл.14. Организирано придвижване на деца, ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в транспортни средства.

1. Пешеходците, които участват в движението по пътищата, са длъжни да спазват установените правила, да не създават опасност или пречка в движението;

2. Пешеходците се движат по дясната страна на тротоарите, а ако няма такива – по банкетите. Върху платното за движение пешеходците могат да стъпват само когато движението по тротоара е невъзможно / разкопан, зает с материали и др./ и когато е необходимо да се премине на другия тротоар или банкет.

3. Допуска се движение по пътното платно само в случай на организирани шествия, колони или процесии. Колоните не могат да бъдат повече от 4 лица в редица и се движат в крайната част на дясното платно. За сигнализиране на останалите участници в движението първият и последният от лявата страна носят червен флаг /денем/ или фенери /нощем и при намалена

видимост/. Фенерът носен в началото на колоната е с бяла светлина, я този накрая с червена. За носене на флаговете и фенерите отговарят водачите /ръководителите/ на колоните;

4. Не се разрешава да се движат по платното колони, съставени от деца и ученици в основните училища. Тези колони се движат задължително по тротоарите и то не повече от двама в редица. Когато се наложи такава колона да премине през пътя, ръководителят й е длъжен при нужда да спре преминаването на пътните превозни средства и едва след това да даде възможност на децата да преминат. Такива колони имат поне двама ръководители;

5. Преминаването през пътя не може да стане на друго място освен на пешеходната пътека;

6. Когато видимостта е намалена, движението на колони по платното е забранено, с изключение на военните;

7. Водачите на колоната да се движат от дясната страна на колоната, за да наблюдават и ръководят;

8. Пешеходците, които желаят да се качат на превозните средства, са длъжни да ги изчакат на определеното място – върху тротоара или на специалните острови за чакане;

9. Забранено е пешеходците да излизат на платно пред или зад стоящи, спиращи или потеглящи превозни средства;

10. Пътниците могат да бъдат превозвани с обществени превозни средства, предназначени специално за пътници, с лични превозни средства и превозни средства, пригодени за тази цел /товарни автомобили/;

11. Качването и слизането да става през вратите след като превозното средство е спряло и винаги от към страната на тротоара;

12. В товарните автомобили пътниците могат да се качват от пътното платно – от задната страна на автомобила, при условие, че се вземат съответните предпазни мерки;

13. По време на пътуване на пътниците е забранено да стоят на стъпалата, да отварят вратите, навеждат през прозорците, да възпрепятстват затварянето на вратите, да стоят или сядат там, където биха пречили на видимостта на водача;

14. Превозването на деца с товарни автомобили е забранено. Може да се извърши по изключение в случай на бедствия, като всяка група се придружава най-малко от двама възрастни

15. Броят на лицата, които могат да бъдат превозени, зависи от товароподемността на автомобила, но не повече от осигурените за сядане места;

16. Превозването на стоящи пътници в товарни автомобили е забранено;

17. Когато деца се превозват в автобуси, на предната и задната част на автобуса се поставя надпис “деца”.

VIII. ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ПРЕВОЗ НА УЧЕНИЦИ С УЧИЛИЩНИЯ АВТОБУС СЪГЛАСНО МАРШРУТНО РАЗПИСАНИЕ

Чл.15.Безопасен превоз на ученици с училищния автобус съгласно маршрутно разписание.

1. Всеки ученик е длъжен да спазва правилата за влизане, настаняване и напускане на автобуса;

2. По време на пътуването с автобус да спазва следните изисквания:

- Да заема определено място, посочено му от шофьора или ръководителя и да не го напуска без разрешение;
- Да слага предпазен колан по време на пътуването;
- Да не се разхожда из превозното средство;
- Да не замърсява мястото, което е заел;
- Да се държи културно и възпитано по време на пътуването, да бъде учтив с останалите пътници;
- Да не изхвърля предмети и отпадъци през прозореца по време да движение;
- Да уведоми ръководителя или шофьора в случай, че му стане лошо;
- Да не говори с шофьора без причина. Ако все пак се наложи, да изчака автобуса да спре;

3. По време на пътуването, учениците да се обръщат към ръководителите за разрешаване на проблеми, възникнали при пътуването;

4. Всеки ученик е длъжен да спазва посочените в маршрутното разписание курс и час за съответния клас. Препоръчително е ученикът да отива до автобусната спирка около пет минути преди пристигането на автобуса съгласно маршрутното му разписание;

5. Ученикът да чака на автобусната спирка, навърте от бордюра на тротоара, по-далеч от платното за движение, на острова за безопасност или на места, очертани с маркировка, ако няма такива на банкета;

6. Преди да се качи в автобуса, ученикът е длъжен да изчака да слязат пътуващите в автобуса пътници (ученици и деца), като им оставя свободно място за преминаване; Учениците да се качват и слизат един след друг, без да се блъскат, като стоят надалче от автобусните колела;

7. След слизане от автобуса и преди да навлязат на платното за движение, учениците трябва да се съобразят с разстоянията до приближаващите се моторни превозни средства и тяхната срокост на движение;

8. Да не се удължава ненужно пътят и времето за пресичане, както и да не се спира без необходимост на платното за движение;

IX. ДЕЙНОСТ В СЛУЧАИ НА АВАРИЯ, ПОЖАР ИЛИ ПРИРОДНО БЕДСТВИЕ

Чл.16. В случай на пожар, авария или природно бедствие директорът, педагогическия и обслужващия персонал са длъжни:

1. Незабавно да съобщават за възникналата ситуация в противопожарната служба и другите органи за оказване на помощ и да дадат сигнал за тревога;
2. Да предприемат всички зависещи от тях мерки за извеждане на децата, учениците и други лица от помещенията;

Най-малките се евакуират първи. Евакуацията да започва от помещението, където е възникнала аварията, пожара или помещението, засегнато най-много от природното бедствие, които и от помещенията застрашени от разпространяване на създадената опасност;

3. Да преброят всички евакуирани ученици и наличието им да се свери с поименния списък на групата или класа;
4. Да изпратят изведените деца и ученици на безопасно място;
5. Незабавно да започнат действия със собствени сили и наличните средства за потушаване на пожара /спиране на развитието на опасностите от аварията или бедствието/;
6. Да окажат първа долекарска помощ на пострадалите, като се започне с тези намиращи се в абсолютно тежко състояние и най-малките;
7. Да отделят лице за посрещане на пристигащите групи за оказване на помощ, което да дава ясна информация за случилото си, кои са евакуираните и в кое помещение са останали;
8. Да оказват пълно съдействие на групите за помощ;
9. За всяка авария, пожар или природно бедствие да се изготви конкретен план за действия;
10. Планът за ликвидиране на авария, пожар или природно бедствие да се знае от всички в училище / ученици, педагогически и друг персонал/

X. ИЗИСКВАНИЯ ПРИ СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА СТРОИТЕЛНО МОНТАЖНИ И РЕМОНТНИ РАБОТИ С ВЪНШНИ ФИРМИ И ОРГАНИЗАЦИИ

– съгласно изискванията на НАРЕДБА № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи

Чл. 17. Преди откриването на строителната площадка възложителят или упълномощеното от него лице е длъжен да гарантира чрез оценка за съответствие по реда на Закона за устройство на територията (ЗУТ), че:

1. с проекта на строежа са спазени изискванията за безопасност за всички етапи на строителство и че всички инсталации (водопровод, енергоносители, газопровод и други продуктопроводи, канали и т.н.), попадащи в зоната на строителната площадка, са ясно означени в проекта;
2. проектът на строежа е съгласуван и одобрен от всички заинтересувани органи и лица;
3. всякакви други промени в проекта ще бъдат съгласувани по съответния ред, без да нарушават изискванията за ЗБУТ.

Чл. 18. (1) Преди започване на работа на строителната площадка и до завършването на строежа строителят е длъжен да извършва оценка на риска.

(2) Оценката на риска обхваща всички етапи на договореното строителство, избора на работно оборудване и всички параметри на работната среда.

(3) Оценката на риска се извършва съвместно с предварително обявените подизпълнители и се актуализира при включването на нови в процеса на работа.

(4) При извършване на СМР на територията на работещо предприятие оценката на риска се извършва съвместно с неговия ръководител.

(5) Ако по време на извършването на СМР настъпят съществени изменения от първоначалните планове, оценката на риска се актуализира.

Чл. 19. Строителят:

1.осигурява:

а) извършването на СМР в технологична последователност и срокове, определени в инвестиционния проект и в плана за безопасност и здраве;

б) комплексни ЗБУТ на всички работещи, вкл. на подизпълнителите и на лицата, самостоятелно упражняващи трудова дейност, при извършване на СМР на изпълняваните от него строежи;

в) изработването и актуализирането на инструкции по безопасност и здраве съобразно конкретните условия на строителната площадка по видове СМР и при изискваните по тази наредба случаи;

г) избора на местоположението на работните места при спазване на условията за безопасен и удобен достъп до тях и определянето на транспортни пътища и/или транспортни зони;

д) необходимите предпазни средства и работно облекло и употребата им в съответствие с нормативната уредба и в зависимост от оценката на съществуващите професионални рискове за всеки конкретен случай;

е) инструктажа, обучението, повишаването на квалификацията и проверката на знанията по ЗБУТ на работещите;

ж) картотекиране и отчет на извършваните прегледи, изпитвания, техническа поддръжка и ремонти на съоръженията и работното оборудване (електрическите и повдигателните съоръжения, строителните машини, транспортните средства и др.) и постоянния им контрол с оглед отстраняване на дефекти, които могат да се отразят на безопасността или здравето на работещите;

з) необходимите санитарно-битови помещения съобразно санитарно- хигиенните изисквания и изискванията за пожарна безопасност и спасяване (ПБС), времетраенето на строителството и човешките ресурси;

и) поддържането на ред и чистота на строителната площадка;

к) разделянето и организирането на складовите площи за различни материали, особено когато това се отнася за опасни материали и вещества;

л) изискванията за работа с различни материали;

м) изискванията за съхраняване и отстраняване използваните опасни материали;

н) събирането, съхранението и транспортирането на отпадъци и отломки;

о) адаптирането на етапите и/или видовете СМР към действителната им продължителност при отчитане на текущото състояние на дейностите на строежа;

п) съвместната работа между строителите и лицата, самостоятелно упражняващи трудова дейност;

р) взаимодействието с промишлените дейности на територията, на която или в близост до която се намира строителната площадка;

с) по всяко време да може да бъде оказана първа помощ на пострадалите при трудова злополука, пожар, бедствие или авария;

2. при необходимост изработва и утвърждава вътрешни документи (заповеди, образци и др.) за осигуряване на ЗБУТ, съобразени с конкретните условия;

3. предприема съответни предпазни мерки за защита на работещите от рискове, произтичащи от недостатъчна якост или временна нестабилност на строителната конструкция;

4. не допуска наличието на работни места извън границите на строителната площадка, а когато това е наложително - прави специален инструктаж по ЗБУТ на работещите и прилага специални мерки както за тяхната защита, така и за защита на преминаващите и/или намиращите се в опасната зона на извършваните СМР;

5. организира вътрешна система за проверка, контрол и оценка на състоянието на безопасността и здравето на работещите;

6. писмено определя в длъжностни характеристики задълженията на отговорните лица (техническите ръководители, бригадирите и др.) и работещите по отстраняване на рисковете в работния процес и им предоставя нужните за това правомощия и ресурси; утвърждава организационна схема за взаимоотношенията между тях;

7. предприема допълнителни мерки за защита на работещите на открити работни места при неблагоприятни климатични условия;

8. взема предвид указанията, дадени от координаторите по безопасност и здраве, като възлага изпълнението им на отговорни лица в съответствие с нормативната уредба, вътрешните инструкции и документи, вида на строежа, наличието на подизпълнители и др.;

9. отговоря за вредите от замърсяване или увреждане на околната среда в резултат от извършваните СМР;

10. определя отговорни лица за прилагане на мерки за оказване на първа помощ, за борба с бедствията, авариите и пожарите и за евакуация; броят на тези лица, тяхното обучение и предоставеното им оборудване трябва да бъдат адекватни на специфичните опасности и/или големина на строежа.

Чл. 20. (1) Строителят съгласувано с органите на Областно управление «ПБЗН» организира разработването и утвърждаването на:

1. план за предотвратяване и ликвидиране на пожари;
2. план за предотвратяване и ликвидиране на аварии;
3. план за евакуация на работещите и на намиращите се на строителната площадка.

(2) Плановете по ал. 1:

1. обхващат всички възможни случаи на пожари и аварии и породилите ги причини и съдържат сигнала, известяващ "аварийно положение";
2. определят поведението и задълженията на всеки работещ;
3. се поставят на видни и достъпни места.

(3) С плановете по ал. 1 се запознават всички лица, допускани на строителната площадка.

XI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. /1/ Настоящият Правилник да се доведе до знанието на всички ученици, учители и друг персонал в училище, а на родителски срещи – и на родителите;

§2. Настоящият Правилник влиза в сила от 15.09.2026 г. и отменя Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд от 15.09.2025г.